

This study examines the factors influencing the adoption of domestic social

Iman Vahidi Khabaz¹, Alireza Biabannavard Sarvestani², Rasekh Keramatollah³

Received: May. 28, 2025; Accepted: Jun. 20, 2025

DOI: 10.22034/scm.2025.526830.1884

Networks among Iranian faculty members and students. In the era of globalization and digital communication, traditional boundaries have dissolved, and social networks have become essential tools for connection and information sharing. However, the usage of domestic platforms remains below average among academics. The research employed a descriptive-survey methodology, collecting data through a researcher-made questionnaire from 315 faculty members and 381 students. Statistical analyses, including T-tests, ANOVA, and Pearson correlation, revealed that:

- Usage rates are significantly below average for both groups.
- Faculty members show higher adoption rates than students.
- Key influencing factors include privacy encryption techniques, psychological state, political approach, age, and web-based economic opportunities.
- Privacy encryption was identified as the most critical factor, while educational level was the least significant.

Keywords: Domestic Social networks, Psychological State, Privacy Encryption Techniques, Political Approach, Web-Based Economic Opportunities.

---

¹ PhD student, Department of Communication Sciences, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran. iman.vahidikhaz@iau.ir

² Assistant Professor, Department of Political Science, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran (Corresponding author).alireza.biabannavard@iau.ac.ir

³ Associate Professor, Department of Sociology, Shiraz Branch, Islamic Azad University, Shiraz, Iran.krasekh@iau.ac.ir

Theoretical Framework

The study draws on Marshall McLuhan's "Global Village" theory, emphasizing how digital media erase spatial and temporal barriers, creating an interconnected world. Domestic social networks play a pivotal role in this landscape by enabling real-time communication and content sharing. The research also highlights collaborative learning as a framework where these platforms can facilitate academic interaction, resource sharing, and peer-to-peer engagement.

Methodology

- Approach: Descriptive-survey.
- Tools: Researcher-made questionnaire.
- Sample Size: 315 faculty members and 381 students (determined via Cochran's formula).
- Analysis: T-tests, independent T-tests, ANOVA, and Pearson correlation.

Key Findings

1. Main Hypothesis: Adoption of domestic social networks is below average for both faculty and students (confirmed).
2. Comparative Analysis: Faculty members (mean: 2.31) show higher usage than students (mean: 2.08).
3. Demographic Correlations:
  - Age: Positive correlation for students but not faculty.
  - Psychological State: Positive correlation for both groups.
  - Privacy Encryption: Strong positive correlation (most influential factor).
  - Political Approach: Significant positive correlation.
  - Economic Opportunities: Positive correlation for both groups.
  - Gender: No significant difference in usage.
  - Marital Status: Married individuals show higher usage than singles.
  - Education Level: Doctoral students use platforms more than undergraduates; no significant difference among faculty.

Conclusion and Recommendations

The low adoption of domestic social networks among academics poses a risk to collaborative learning and educational efficiency. To address this:

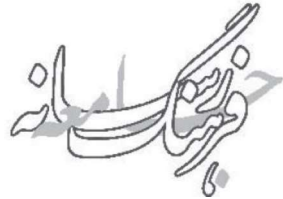
1. Policy Interventions: Implement regulations promoting domestic platforms as primary tools for academic interaction.

2. Technical Improvements: Enhance privacy encryption and user experience to build trust.
3. Academic Integration: Encourage faculty and students to utilize these networks for resource sharing, discussions, and collaborative projects.

The study underscores the need for a strategic shift toward domestic platforms to align with Iran's evolving digital policies and to harness their potential for educational advancement.

Bibliography

- Aguilar, J., Buendia, O., Pinto, A., & Gutiérrez, J. (2022). Social learning analytics for determining learning styles in a smart classroom. *Interactive Learning Environments*, 30(2), 245-261.
- Casey, G., & Wells, M. (2015). Remixing to design learning: Social media and peer-to-peer interaction. *Journal of Learning Design*, 8(1), 38-54.
- Dadgaran, Seyyed Mohammad (2005), *Fundamentals of Mass Communication*; Tehran: Morvarid and Firuzeh Publications, 8th edition. (In Persian)
- Gillies, R. M. (2016). Cooperative learning: Review of research and practice. *Australian Journal of Teacher Education (Online)*, 41(3), 39-54.
- Nemati, Ali, (2015), *Joy and Happiness in the Religions of Islam and Zoroastrianism*, Master's Thesis Hakim Sabzevari University, Faculty of Theology and Islamic Studies. (In Persian)
- Shirzad, Mehran; Gharib Nawaz, Nader (1402), Study of factors affecting consumer behavior in social networks, *Public Management Research*, Fall 1402, No. 61, pp. 1-23. (In Persian)
- Toda, A. M., do Carmo, R. M., da Silva, A. P., Bittencourt, I. I., & Isotani, S. (2019). An approach for planning and deploying gamification concepts with social networks within educational contexts. *International journal of information management*, 46, 294-303.

سال چهاردهم / تابستان ۱۴۰۴

مقاله پژوهشی

بررسی میزان گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی (مطالعه موردی: اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات)

• ایمان وحیدی خباز^۱، علی رضا بیابان نورد سروستانی^۲، کرامت الله راسخ^۳

تاریخ دریافت: ۰۴/۳/۷، تاریخ تایید: ۰۴/۴/۲

DOI: 10.22034/scm.2025.526830.1884

چکیده

آنچه بیش از هر چیز باید در رابطه‌ی با شبکه‌های اجتماعی داخلی مد نظر قرار گرفته شود؛ میزان فرصت‌هایی است که در این شبکه‌ها قابل دسترس است. بی تردید با ظهور و بروز اینترنت و مساله‌ی بسیار حیاتی جهانی شدن، انقلاب در ارتباطات، و انفجار داده‌های بین‌المللی؛ مرزهای ملی و بین‌المللی، دیگر تعریف قبلی و قدیمی خود را از دست داده است. انسانها با استفاده از امکانات جدید ارتباطی، با هم‌نوغان خود ارتباط برقرار کرده، دیدگاه‌های خود را به اشتراک می‌گذارند؛ و در بسیاری از موارد با حضور در شبکه‌های اجتماعی، نیازهای مختلف خود را جستجو و تأمین می‌نمایند.

این روزها، میزان و نحوه‌ی استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی از طرف بخش بزرگی از جامعه‌ی ایرانی، و به ویژه اساتید و دانشجویان؛ ذهن کارشناسان و مسئولین کشور را متوجه خود نموده است. آنچه در این مسیر بسیار مهم و حیاتی به نظر می‌رسد؛ اعتماد کاربران ایرانی به شبکه‌های اجتماعی داخلی و استفاده‌ی فعالانه از این شبکه‌هاست. فلذا این پژوهش با هدف بررسی و تعیین عوامل موثر بر گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی، از طرف اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ و نیز میزان استفاده از این شبکه‌ها توسط این دو گروه، انجام پذیرفته است.

این پژوهش با توجه به هدف مشخص آن، که در پی بررسی ویژگی‌های یک جامعه است؛ پژوهشی توصیفی-پیمایشی است. در این پژوهش، ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه‌ی محقق ساخته است؛ و برای بررسی سوالات طرح شده در این پژوهش، از این پرسشنامه، برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شده است. همچنین این پژوهش جزء تحقیقات میدانی طبقه بندی می‌شود. در مسیر پژوهشی تعریف شده، پژوهشگر با بهره‌برداری از مقالات، کتابهای چاپ شده معتبر، پایان‌نامه‌ها، و مرور پیشینه‌ی تحقیق؛ اهداف تحقیق را به درستی تعیین نموده؛ و پس از تعریف متغیرهای مستقل و وابسته، فرضیه‌های اصلی و فرعی این پژوهش را ارائه نموده است. در مرحله‌ی بعدی پژوهشگر با حضور در میدان، و با استفاده از پرسش‌نامه‌ی محقق ساخته، اطلاعات را جمع‌آوری نموده؛ و پس از نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها، ماتریس داده‌ها تنظیم، و با استفاده از نرم افزار spss21 تحلیل‌های آماری با توجه به اهداف پژوهش انجام پذیرفته است. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد میانگین استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید)، و دانشجویان از حد متوسط پائین تر است. در یک نگاه مقایسه‌ای دیگر در این پژوهش، میانگین استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی اعضای هیات علمی (اساتید)، نسبت به میانگین استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی دانشجویان؛ بالاتر است. همچنین نتایج این پژوهش نشان می‌دهد بین وضعیت روانشناختی، تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی، رویکرد سیاسی، سن و فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر وب و میزان گرایش به شبکه‌های اجتماعی داخلی رابطه‌ی معنی‌دار و مثبتی وجود دارد. خروجی‌های روش بهترین و بدترین در این پژوهش نشان می‌دهد، عامل تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی دارای رتبه‌ی بالا و پراهمیت‌ترین، و مقطع تحصیلی دارای رتبه‌ی پائین و کم‌اهمیت‌ترین عامل در گرایش به شبکه‌های اجتماعی داخلی توسط اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان هستند. همچنین با استفاده از روش دیمتل در این پژوهش در یافتیم، که تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی، دارای تاثیر زیاد بر روی معیارهای دیگر می‌باشد.

واژگان کلیدی: شبکه‌های اجتماعی داخلی، وضعیت روانشناختی، تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی، رویکرد سیاسی، فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر وب

^۱ دانشجوی دکتری، گروه علوم ارتباطات، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران. iman.vahidikhabaz@iau.ir

^۲ استادیار، گروه علوم سیاسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران (نویسنده مسئول) alireza.biabannavard@iau.ac.ir

^۳ دانشیار، گروه جامعه‌شناسی، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز، ایران. Iran.kraskh@iau.ac.ir

طرح مساله

شبکه‌های اجتماعی این امکان را ایجاد می‌کنند تا افراد با حضور در این شبکه‌ها بتوانند پیام‌های خود را ارائه نموده؛ و با تولید محتوا به انتشار تمایلات خود اقدام نمایند. در شبکه‌های اجتماعی با بهره‌گیری از امکانات متنوع و به روز، می‌توان بارگذاری تصاویر، فیلم‌ها و فایل‌های مختلف را به راحتی انجام داد؛ و با اشتراک گذاری خاطرات و تجربیات موفق و شخصی، دوستان قدیمی خود را نیز پیدا نمود. بی تردید با ظهور و بروز شبکه‌های اجتماعی، در جنبه‌های فردی و اجتماعی زندگی کاربران تغییرات معناداری ایجاد شده است. نزدیک به نیمی از جمعیت جهان حداقل در یک شبکه‌ی اجتماعی حضور داشته، و فعالیت‌های خود را در یکی از حوزه‌های فردی، اجتماعی و کاری سازمان دهی می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی، بخشی جدانشدنی از زندگی روزمره ساکنان دهکده جهانی در عصر ارتباطات هستند. کاربران از طریق کامپیوترهای شخصی، تبلت و تلفن همراه از بستر اینترنت استفاده نموده؛ و در شبکه‌های اجتماعی حضور می‌یابند. اصلی‌ترین ویژگی مشترک بین تمام شبکه‌های اجتماعی، قابلیت ارتباط با افراد دیگر است. این ارتباط‌ها می‌تواند در شکل‌ها و فرم‌های مختلفی تعریف شوند (دادگران، ۱۳۸۴).

شبکه‌های اجتماعی داخلی ایرانی، از اوایل دهه‌ی ۹۰ شروع به فعالیت نموده‌اند. اگرچه این شبکه‌ها در ابتدای راه خود قرار داشته، و به تعبیری هنوز برای رسیدن به نقطه مطلوب راه زیادی در پیش دارند؛ اما با گذشت یک دهه پر فراز و نشیب، راه خود را پیدا نموده، و توانسته‌اند بین کاربران ایرانی برای خود طرفدارانی را تعریف نمایند. این شبکه‌ها در صورت بندی‌های مختلف، امکانات ارتباطی خود را به کاربران ارائه می‌نمایند. اینکه شبکه‌های اجتماعی داخلی تا چه اندازه جذابیت داشته، و می‌توانند به انتظارات بجای کاربران ایرانی خود پاسخ دهند؛ یک مساله بسیار مهم و اساسی است. با توجه به آخرین آمارهای ارائه شده توسط وزارت ارتباطات، روند استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی با اجرای سیاست‌های حمایتی، و فیلتر شدن بعضی از شبکه‌های اجتماعی بین‌المللی، رو به فزونی گذاشته؛ و تعداد کاربران فعال این شبکه‌ها رو به افزایش است (شیرزاد و غریب نواز، ۱۴۰۲).

این پژوهش قصد دارد تا عوامل اثرگذار بر گرایش کاربران ایرانی، در استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی را شناسایی نموده؛ و با بررسی دقیق میزان گرایش جامعه نخبگانی کشور، اتم از اساتید و دانشجویان، به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی؛ به جمع بندی جدیدی برای

بهبود شدن این شبکه ها دست یابد. با احصا عوامل مهم تاثیرگذار در گرایش استفاده کنندگان از شبکه‌های اجتماعی داخلی، می‌توان چشم اندازی علمی و منطقی برای بقا، دوام و افزایش کاربران این شبکه ها در نظر گرفت؛ و برنامه‌های شبکه‌های اجتماعی را، با توجه به هدف گذاری صحیح، تدوین و عملیاتی نمود. بنابراین، هدف اصلی این پژوهش، بررسی و تعیین میزان گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی از طرف اساتید و دانشجویان؛ و عوامل موثر بر این گرایش است. این بررسی ما را قادر می‌سازد تا مکانیسم‌های پیچیده‌ای را که زیربنای موفقیت این پلتفرم ها هستند را درک نموده؛ و برای بهبود این شبکه ها، روندهای مطلوب را معرفی نماییم.

مبانی و چارچوب نظری تحقیق

از آنجائیکه شبکه‌های اجتماعی مجازی به سرعت در حال گسترش بوده، و تقریباً نیمی از مردم دنیا حداقل با یک شبکه‌ی اجتماعی داخلی ارتباط دارند؛ کارشناسان و متخصصان علوم ارتباطات، با بررسی دقیق این شبکه ها، در پی تبیین و باز توضیح آنها با استناد به نظریه‌های مطرح در حوزه علوم ارتباطات می‌باشند. در ادامه به نظریه‌ی دهکده جهانی مارشال مک لوهان و شبکه‌های اجتماعی پرداخته می‌شود.

یادگیری مشارکتی

یادگیری مشارکتی رویکردی آموزشی است که بر کار گروهی، تعامل و حل مسئله مشترک بین اساتید و دانشجویان تأکید دارد. این راهبرد آموزشی، ارزش تعامل اجتماعی را در فرآیند یادگیری به رسمیت می‌شناسد؛ و هدف آن، ایجاد یک محیط مشارکتی است. در بسیاری از محیط‌های آموزشی دیده شده است که این شکل از مشارکت، می‌تواند در عملکرد کلی، و خروجی‌های موثر آموزشی تاثیر بسزایی داشته باشد. یادگیری مشارکتی، اغلب شامل فعالیت دانشجویان، روی فعالیت‌ها یا پروژه‌های گروهی می‌باشد. این فعالیت‌ها می‌توانند از بحث‌های گروهی کوچک، تا پروژه‌های گسترده‌تر، که نیاز به حل مشکلات جمعی و تفکر خلاق دارند؛ باشد (Gillies, 2016). کار در گروه، به دانشجویان اجازه می‌دهد تا از دیدگاه‌ها و مهارت‌های مختلف بهره مند شوند. برخلاف رویکردهای یادگیری سنتی، که در آن، دانش عمدتاً یک جانبه ارائه می‌شود؛ یادگیری مشارکتی، تعامل هم‌تا به هم‌تا را تقویت می‌کند. دانشجویان فعالانه با یکدیگر درگیر می‌شوند، ایده‌ها را به اشتراک می‌گذارند، درباره مفاهیم بحث می‌کنند؛ و به طور جمعی درک خود از

موضوع را ایجاد می‌نمایند. از طریق یادگیری مشارکتی، دانشجویان مهارت‌های ارتباطی خود را توسعه و اصلاح می‌نمایند. آنها یاد می‌گیرند که افکار خود را بیان کنند، و ایده‌های خود را به شیوه ای واضح و موثر ارائه نمایند. این مهارت‌های ارتباطی هم در محیط دانشگاهی، و هم در زمینه‌های حرفه ای آینده، ارزشمند هستند (Casey & Wells, 2015).

یادگیری مشارکتی سبک‌های یادگیری متنوعی را در بر می‌گیرد. دانشجویان ممکن است نقاط قوت، زمینه‌ها و روش‌های متفاوتی برای برخورد با مسائل داشته باشند. با کار مشترک، آنها می‌توانند از این تفاوت‌ها برای ایجاد یک تجربه یادگیری جامع تر و غنی تر استفاده نمایند. ماهیت تعاملی یادگیری مشارکتی، باعث ترویج تعامل فعال در بین دانشجویان می‌شود. وقتی دانشجویان به طور فعال در بحث‌ها، حل مسئله و خلق دانش شرکت می‌کنند؛ احتمال بیشتری دارد که اطلاعات را حفظ کنند، و درک عمیق‌تری از موضوع پیدا نمایند (Aguilar, Buendia, Pinto, & Gutiérrez, 2022). یادگیری مشارکتی احساس مسئولیت مشترک را در بین اعضای گروه تقویت می‌کند. هر دانشجو، نقشی در کمک به موفقیت گروه، ارتقای مسئولیت پذیری، و کار گروهی ایفا می‌کند. این مسئولیت مشترک می‌تواند به توزیع عادلانه‌تر حجم کار، و احساس مالکیت قوی‌تر، بر فرآیند یادگیری منجر شود. فعالیت‌های گروهی در یادگیری مشارکتی، اغلب شامل تفکر انتقادی، و نگاه مبتنی بر حل مسئله است. دانشجویان برای تجزیه و تحلیل اطلاعات، ترکیب ایده‌ها و توسعه راه حل‌ها، به طور جمعی به چالش کشیده می‌شوند. این نه تنها مهارت‌های تفکر انتقادی آنها را افزایش می‌دهد؛ بلکه آنها را برای چالش‌های دنیای واقعی که نیاز به حل مشکلات مشترک دارند، آماده می‌کند.

مواد آموزشی

اشتراک منابع، شامل تبادل مواد آموزشی مانند کتاب‌های درسی، یادداشت‌های سخنرانی، و منابع چند رسانه ای است. کاربران، می‌توانند محتوای انتخاب شده خود را با همکاران به اشتراک بگذارند. آنها با این فرآیند، ایجاد یک مخزن جمعی از منابع با کیفیت بالا را تسهیل نموده؛ تا به نفع مخاطبان گسترده تر عمل نماید. در عصر دیجیتال، به اشتراک گذاری منابع، اغلب از طریق پلتفرم‌ها صورت می‌گیرد. اساتید و دانشجویان می‌توانند منابع دیجیتالی مانند کتاب‌های الکترونیکی، مقالات، شبیه سازی‌های آنلاین و ویدئوها را به اشتراک بگذارند. مربیان می‌توانند برنامه‌های درسی، راهبردهای تدریس و فعالیت‌های کلاس درس نوآورانه را، به اشتراک بگذارند. این تبادل، امکان روش‌های آموزشی مؤثر را فراهم می‌کند؛ و مربیان را توانمند

می‌سازد تا رویکردهای موفق را در کلاس‌های درس خود تطبیق داده، و اجرا نمایند (Toda, do Carmo, da Silva, Bittencourt, & Isotani, 2019).

نظریه‌ی دهکده‌ی جهانی مارشال مک لوهان و شبکه‌های اجتماعی

مارشال مک لوهان سه دهه قبل از شکل‌گیری اینترنت به عنوان یک شبکه عام جهانی، به وجود آمدن چنین شبکه‌ای را پیش‌بینی کرده؛ و کوشیده است اثرات به وجود آمدنش را، تحلیل نماید. مک لوهان، دنیای امروز را دنیای الکترونیک می‌داند. وی معتقد بود محیط الکترونیکی عصر حاضر، فضای قدیمی تصویری را که سال‌هاست به آن خو گرفته‌ایم؛ نامطبوع و بدون ارزش خواهد ساخت. در دنیای الکترونیک، حوادث، اشیا و موجودات در یکدیگر فرو می‌روند، با یکدیگر رابطه پیدا می‌کنند، جدایی‌ها از بین می‌رود، تمایزات فراموش می‌گردد، و نهایتاً شباهت‌ها خودنمایی می‌کند؛ و بدین ترتیب محیط جدیدی بوجود می‌آید (دادگران، سید محمد ۱۳۸۴). از دیدگاه مک لوهان، دنیای امروز یک دنیای الکترونیکی است؛ و رسانه‌های الکترونیکی، با گسترش خود، فاصله‌های زمانی و مکانی موجود میان انسانها را از بین برده‌اند. به بیانی شفاف، وسایل ارتباطی همچون اینترنت، شیوه‌های زندگی بشری را تحت تاثیر خود قرار داده، و متحول نموده است. این تحول به گونه‌ای رخ داده، که جهان کنونی، به یک دهکده‌ی کوچک تبدیل شده است. مک لوهان این دهکده کوچک را، دهکده جهانی می‌نامد؛ که در آن افکار و اعمال جوامع از یک دیگر پنهان نمی‌باشند. از دیدگاه مارشال مک لوهان، در دهکده جهانی، هرگونه اتفاقی که در یک نقطه می‌افتد، قابل تسری و تعمیم به دیگر نقاط دهکده جهانی است؛ چرا که فرایند تبادل اطلاعات، علوم و اندیشه، با سرعت قابل ملاحظه‌ای، در جریان است (همان). به اعتقاد کارشناسان، با توجه به ظهور عصر اطلاعات و شبکه‌ای شدن جوامع، گسترش لحظه‌ای پیام‌ها و اطلاعات در بستر فضای مجازی، و دسترسی نامحدود به اینترنت، دهکده جهانی مورد نظر مارشال مک لوهان شکل گرفته است. در این فضای ارتباطی جهانی، نقش شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌تواند بسیار پررنگ و اساسی باشد. امروزه کاربران، با حضور گسترده در شبکه‌های اجتماعی به صورت فرامکانی و فرازمانی عمل کرده، و محتواهای مورد علاقه خود را از قبیل پیام، تصاویر و ویدیوها منشر می‌نمایند. به نظر می‌رسد با ظهور شبکه‌های اجتماعی مجازی و گسترش آنها، این شبکه‌ها نقشی اساسی در ایجاد دهکده جهانی مد نظر مارشال مک لوهان، ایفا نموده‌اند.

روش شناسی

این پژوهش از جمله پژوهشهای توصیفی- پیمایشی است. همچنین ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق ساخته است. تعداد جامعه آماری اعضای هیات علمی (اساتید)، ۱۷۸۸ نفر؛ و تعداد جامعه آماری دانشجویان، ۵۱۰۰۰ نفر می باشد.

با استناد به فرمول کوکران؛ حجم نمونه مورد بررسی برای گروه اعضای هیات علمی (اساتید) ۳۱۵ نفر، و حجم نمونه مورد بررسی برای گروه دانشجویان ۳۸۱ نفر؛ در نظر گرفته شده است.

برای تجزیه و تحلیل داده های جمع آوری شده از آزمون های تی تک نمونه ای، تی مستقل، تحلیل واریانس، ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است .

یافته های تحقیق

فرضیه اصلی پژوهش: به نظر می رسد گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی، در بین اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ پایین تر از متوسط باشد.

برای بررسی گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در این پژوهش، از آزمون تی تک نمونه ای استفاده شده است. در این بخش، عدد ۳ به عنوان میانگین نظری (دامنه تغییرات ۱ تا ۵ بوده است) در نظر گرفته شده است، تا با استفاده از آزمون تی تک نمونه ای^۱ مشخص نمائیم گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان به چه میزان می باشد.

---

¹ One Sample t-test

جدول شماره ۱- خروجی آزمون تی تک‌نمونه‌ای برای سنجش گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان

متغیر	میانگین	انحراف معیار	t	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید)	۲/۳۱	۰/۹۵۲	-۱۲/۸۰۴	۳۱۴	۰/۰۰۱
گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین دانشجویان	۲/۰۸	۰/۸۹۳	-۲۰/۰۹۱	۳۸۰	۰/۰۰۱

همانطور که خروجی آزمون تی تک‌نمونه‌ای در جدول ۱- نشان می‌دهد، میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید)، در نمونه‌ی مورد مطالعه ($\bar{X} = 2/31$)، به طور معنی‌داری کمتر از میانگین نظری (۳) بوده است. ($0/001 = Sig$). بنابراین می‌توان اینگونه اظهار نمود که در مجموع، میزان گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید)، در جامعه آماری این پژوهش؛ کمتر از متوسط مورد نظر است.

در گروه دانشجویان، میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین نمونه مورد مطالعه ($\bar{X} = 2/08$)، به طور معنی‌داری کمتر از میانگین نظری (۳) بوده است. ($0/001 = Sig$). بنابراین می‌توان اینگونه اظهار نمود که در مجموع، میزان گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین دانشجویان، در جامعه آماری این پژوهش؛ کمتر از متوسط مورد نظر است. فلذا با توجه به نتایج آزمون تی تک نمونه ای که در جدول ۱- ارائه شده است؛ فرضیه‌ی اصلی پژوهش تأیید می‌شود.

آزمون فرضیه‌ی فرعی اول پژوهش

فرضیه‌ی فرعی اول پژوهش: به نظر می‌رسد بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی، در دو گروه اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ تفاوت وجود دارد.

این فرضیه ادعا می‌کند که، تفاوت در گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان وجود دارد. برای بررسی صحت و سقم این

فرضیه، از آزمون تی مستقل^۱ استفاده شده است. خروجی آزمون تی مستقل در جدول ۲- در دسترس قرار گرفته است:

جدول شماره ۲- خروجی آزمون تی مستقل برای مقایسه میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان

متغیر	گروه ها	میانگین	انحراف معیار	t	درجه آزادی	سطح معنی داری
گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی	اعضای هیات علمی (اساتید)	۲/۳۱	۰/۹۵۲	۳/۳۱۶	۶۹۴	۰/۰۰۱
	دانشجویان	۲/۰۸	۰/۸۹۲			

با توجه به یافته های این پژوهش، میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین اعضای هیات علمی (۲/۳۱)، به طور معنی داری بیشتر از گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین دانشجویان (۲/۰۸) است. (Sig = ۰/۰۰۱).

بنابراین با استناد به جدول ۲-، و نتایج آزمون تی مستقل؛ فرضیه فرعی اول پژوهش تأیید می شود.

آزمون فرضیه ی فرعی دوم پژوهش

فرضیه ی فرعی دوم پژوهش: به نظر می رسد بین سن اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ و گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی، رابطه وجود دارد.

با توجه به اینکه هر دو متغیر این فرضیه (سن و گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی) در سطح فاصله ای اندازه گیری شده اند؛ در این پژوهش از ضریب همبستگی پیرسون، برای بررسی این فرضیه استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۴-۱۶، ارائه گردیده است:

¹ Independent sample t-test

جدول شماره ۳- خروجی ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه سن با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی به تفکیک اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان

کل نمونه	دانشجویان	اعضای هیات علمی (اساتید)	-
۰/۱۶۲	۰/۱۷۸	۰/۰۰۵	ضریب پیرسون
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۹۲۴	سطح معنی‌داری

با توجه به یافته‌های این پژوهش که در جدول ۳- ارائه شده است، سطح معنی‌داری در گروه دانشجویان و هم در کل نمونه از ۵ صدم کمتر شده است؛ یعنی رابطه‌ی سن با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی مثبت، و معنی‌دار است. بنابراین فرضیه فرعی دوم این پژوهش تأیید می‌شود.

لازم به ذکر است این رابطه در گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، معنی‌دار نبوده است ($P > 0/05$).

آزمون فرضیه‌ی فرعی سوم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی سوم پژوهش: به نظر می‌رسد بین وضعیت روانشناختی اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ و گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی، رابطه برقرار باشد.

با توجه به اینکه هر دو متغیر این فرضیه (وضعیت روانشناختی و گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی) در سطح فاصله‌ای اندازه‌گیری شده‌اند؛ مجدداً از ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی این فرضیه استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۴- ارائه گردیده است:

جدول شماره ۴- خروجی ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه وضعیت روانشناختی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی به تفکیک اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان

کل نمونه	دانشجویان	اعضای هیات علمی (اساتید)	-
۰/۲۴۹	۰/۲۲۳	۰/۲۴۸	ضریب پیرسون
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	سطح معنی‌داری

با توجه به یافته‌های پژوهش و جدول ۴-سطح معنی داری برای گروه اعضای هیات علمی(اساتید)، دانشجویان و کل نمونه از ۵ صدم کمتر است؛ بنابراین در گروه اعضای هیات علمی(اساتید)، رابطه مثبت و معنی داری بین وضعیت روانشناختی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. همچنین در گروه دانشجویان، رابطه مثبت و معنی داری بین وضعیت روانشناختی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی سوم این پژوهش تأیید می‌شود.

آزمون فرضیه‌ی فرعی چهارم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی چهارم پژوهش: به نظر می‌رسد بین تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی در شبکه‌های اجتماعی داخلی، و گرایش استفاده از این شبکه‌ها توسط اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ رابطه برقرار باشد.

با توجه به اینکه هر دو متغیر این فرضیه (تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی شبکه‌های اجتماعی داخلی و گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی) در سطح فاصله‌ای اندازه‌گیری شده‌اند؛ از ضریب همبستگی پیرسون، برای بررسی این فرضیه استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۴-۱۸، ارائه گردیده است:

جدول شماره ۵- خروجی ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی شبکه‌های اجتماعی داخلی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی به تفکیک اعضای هیات علمی(اساتید) و دانشجویان

اعضای هیات علمی(اساتید)	دانشجویان	کل نمونه	-
۰/۲۱۳	۰/۳۸۹	۰/۳۳۴	ضریب پیرسون
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	سطح معنی داری

با توجه به یافته‌های پژوهش و جدول ۵- سطح معنی داری برای گروه اعضای هیات علمی(اساتید)، دانشجویان و کل نمونه از ۵ صدم کمتر است؛ بنابراین در گروه اعضای هیات علمی(اساتید)، رابطه مثبت و معنی داری بین تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی شبکه‌های اجتماعی داخلی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. همچنین در

گروه دانشجویان، رابطه مثبت و معنی‌داری بین تکنیک‌های رمزگذاری حریم خصوصی شبکه‌های اجتماعی داخلی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی چهارم این پژوهش تأیید می‌شود.

آزمون فرضیه‌ی فرعی پنجم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی پنجم پژوهش: به نظر می‌رسد بین رویکرد سیاسی اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ و گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی، رابطه وجود دارد.

با توجه به اینکه هر دو متغیر این فرضیه (رویکرد سیاسی و گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی) در سطح فاصله‌ای اندازه‌گیری شده‌اند؛ از ضریب همبستگی پیرسون، برای بررسی این فرضیه استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۵- ارائه گردیده است:

جدول شماره ۵- خروجی ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه رویکرد سیاسی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی به تفکیک اعضای هیات علمی (اساتید) و

دانشجویان

کل نمونه	دانشجویان	اعضای هیات علمی (اساتید)	-
۰/۴۹۶	۰/۴۲۵	۰/۵۶۰	ضریب پیرسون
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	سطح معنی‌داری

با توجه به یافته‌های پژوهش و جدول ۵- سطح معنی‌داری برای گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، دانشجویان و کل نمونه از ۵ صدم کمتر است؛ بنابراین در گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، رابطه مثبت و معنی‌داری بین رویکرد سیاسی با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. همچنین در گروه دانشجویان، رابطه مثبت و معنی‌داری بین رویکرد سیاسی، با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی پنجم این پژوهش تأیید می‌شود.

آزمون فرضیه‌ی فرعی ششم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی ششم پژوهش: به نظر می‌رسد بین فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر وب در شبکه‌های اجتماعی داخلی، وگرایش استفاده از آنها توسط اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ رابطه برقرار باشد.

با توجه به اینکه هر دو متغیر این فرضیه (فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر فضای وب و گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی) در سطح فاصله‌ای اندازه‌گیری شده‌اند؛ از ضریب همبستگی پیرسون برای بررسی این فرضیه استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۵-، ارائه گردیده است:

جدول شماره ۶- خروجی ضریب همبستگی پیرسون برای آزمون رابطه فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر فضای وب با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی به تفکیک

اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان

کل نمونه	دانشجویان	هیات علمی (اساتید)	-
۰/۱۴۴	۰/۱۰۹	۰/۲۵۸	ضریب پیرسون
۰/۰۰۱	۰/۰۳۴	۰/۰۰۱	سطح معنی‌داری

با توجه به یافته‌های پژوهش و جدول ۶- سطح معنی‌داری برای گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، دانشجویان و کل نمونه از ۵ صدم کمتر است؛ بنابراین در گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری بین فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر فضای وب با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. همچنین در گروه دانشجویان، رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری بین فرصت‌های اقتصادی مبتنی بر فضای وب با گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی وجود دارد. با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی ششم این پژوهش تأیید می‌شود.

آزمون فرضیه‌ی فرعی هفتم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی هفتم پژوهش: به نظر می‌رسد بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب جنس، در بین اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ تفاوت وجود دارد.

این فرضیه مدعی تفاوت بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب جنس در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان است. برای بررسی صحت و سقم این فرضیه از آزمون تی مستقل استفاده شده است. خروجی آزمون تی مستقل در جدول ۶- ارائه شده است:

جدول شماره ۷- خروجی آزمون تی مستقل برای مقایسه میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب جنس به تفکیک اعضای هیات علمی (اساتید) و

دانشجویان

متغیر	گروه	جنسیت	میانگین	انحراف معیار	t	درجه آزادی	سطح معنی داری
گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی	هیات علمی	مرد	۲/۲۹	۰/۹۲۸	-۰/۳۴۶	۳۱۳	۰/۷۳۰
		زن	۲/۳۳	۰/۹۷۶			
	دانشجویان	مرد	۲/۱۵	۰/۸۷۶	۱/۳۳	۳۷۹	۰/۱۸۴
		زن	۲/۰۳	۰/۹۰۱			

با توجه به یافته‌های پژوهش، میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین زنان اعضای هیات علمی (اساتید) ۲/۳۳ بوده، و تفاوت معنی داری با میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین مردان اعضای هیات علمی (اساتید) ۲/۲۹، ندارد. (Sig=۰/۷۳۰). همچنین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین دانشجویان زن (۲/۰۳) بوده و تفاوت معناداری با میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین دانشجویان مرد (۲/۱۵)، ندارد. (Sig=۰/۱۸۴). با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی هفتم این پژوهش تأیید نمی‌شود.

۷- آزمون فرضیه‌ی فرعی هشتم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی هشتم پژوهش: به نظر می‌رسد بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب وضعیت تأهل، در بین اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ تفاوت وجود دارد.

این فرضیه مدعی تفاوت بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی بر حسب وضعیت تأهل در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان است. برای بررسی صحت و سقم این فرضیه، از آزمون تی مستقل استفاده شده است. خروجی آزمون تی مستقل در جدول ۷- ارائه شده است:

جدول شماره ۸- خروجی آزمون تی مستقل برای مقایسه میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی بر حسب وضعیت تأهل به تفکیک اعضای هیات علمی (اساتید) و

دانشجویان

متغیر	گروه	وضعیت تأهل	میانگین	انحراف معیار	t	درجه آزادی	سطح معنی داری
گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی	اعضای هیات علمی (اساتید)	مجرد	۱/۸۷	۰/۶۱۲	-۴/۰۳۷	۲۸۸	۰/۰۰۱
		متأهل	۲/۳۷	۰/۹۶۸			
گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی	دانشجویان	مجرد	۱/۹۸	۰/۸۶۱	-۴/۶۷۹	۳۷۵	۰/۰۰۱
		متأهل	۲/۵۸	۲/۵۸۸			

با توجه به یافته های پژوهش و جدول ۸- در گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد مجرد (۱/۸۷)، به طور معنی داری کمتر از گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد متأهل (۲/۳۷) بود. ($Sig = 0/001$) در گروه دانشجویان نیز، میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد مجرد (۱/۹۸)، به طور معنی داری کمتر از گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد متأهل (۲/۵۸) بود. ($Sig = 0/001$). بنابراین با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی هشتم این پژوهش تأیید می شود.

آزمون فرضیه‌ی فرعی نهم پژوهش

فرضیه‌ی فرعی نهم پژوهش: به نظر می‌رسد بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب گروه سنی، در بین اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ تفاوت وجود دارد.

این فرضیه مدعی تفاوت بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب گروه سنی در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان است. برای بررسی صحت و سقم این فرضیه از آزمون تحلیل واریانس استفاده شده است. خروجی آزمون تحلیل واریانس در جدول ۸- ارائه شده است:

جدول شماره ۹- خروجی آزمون تحلیل واریانس برای مقایسه میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی بر حسب گروه سنی به تفکیک اعضای هیات علمی (اساتید) و

دانشجویان

متغیر	گروه	گروه سنی	میانگین	انحراف معیار	t	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی	اعضای هیات علمی (اساتید)	۲۹-۴۳	۲/۳۸	۱/۰۰۴	۷/۱۰۳	۳۰۹	۰/۰۰۱
		۶۳-۴۴	۲/۲۶	۰/۹۰۳			
		۶۴ سال و بیشتر	۴/۰۰	۰/۰۰			
	دانشجویان	۲۸-۱۳	۲/۰۱	۰/۸۷۸	۶/۶۷۱	۳۷۸	۰/۰۰۱
		۲۹-۴۳	۲/۲۵	۰/۷۹۷			
		۶۳-۴۴	۲/۸۳	۱/۳۰۲			

با توجه به یافته‌های پژوهش، در گروه هیات علمی، میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین افراد ۶۴ سال و بیشتر (۴/۰۰)، به طور معنی‌داری بیشتر از گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین افراد با سنین دیگر (۲/۳۸ و ۲/۲۶) بود. (Sig=۰/۰۰۱). در گروه دانشجویان نیز، میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین افراد ۶۳-۴۴ سال (۲/۸۳)، به طور معنی‌داری بیشتر از گرایش به استفاده از

شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد با سنین دیگر (۲/۲۵ و ۲/۰۱) بود. (Sig = ۰/۰۰۱). بنابراین با استناد به توضیحات ارائه شده، فرضیه فرعی نهم این پژوهش تأیید می شود.

آزمون فرضیه ی فرعی دهم پژوهش

فرضیه ی فرعی دهم پژوهش: به نظر می رسد بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی بر حسب مقطع تحصیلی، در بین اساتید و دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات تهران؛ تفاوت وجود دارد.

این فرضیه مدعی تفاوت بین میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی بر حسب مقطع تحصیلی، در بین اعضای هیات علمی (اساتید) و دانشجویان است. برای بررسی صحت و سقم این فرضیه از آزمون تحلیل واریانس استفاده شده است. خروجی آزمون تحلیل واریانس در جدول ۴-۲۴، ارائه شده است:

جدول شماره ۱۰- خروجی آزمون تحلیل واریانس برای مقایسه میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی بر حسب مقطع تحصیلی به تفکیک اعضای هیات

علمی (اساتید) و دانشجویان

متغیر	گروه	مقطع تحصیلی	میانگین	انحراف معیار	F	درجه آزادی	سطح معنی داری	
گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی	اعضای هیات علمی (اساتید)	کارشناسی ارشد	۲/۸۷	۰/۸۰۱	۲/۸۷	۳۱۳	۰/۰۹۱	
		دکتری	۲/۲۹	۰/۹۵۲				
	-							
	دانشجویان	کارشناسی	۲/۰۴	۰/۸۷۴	۳/۷۷۶	۳۷۸	۰/۰۲۴	
		کارشناسی ارشد	۲/۰۰	۰/۸۱۹				
		دکتری	۲/۳۹	۱/۰۷۵				

با توجه به یافته های پژوهش و جدول ۱۰- در گروه دانشجویان؛ میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد دکتری (۲/۳۹)، به طور معنی داری بیشتر از میانگین گرایش به استفاده از شبکه های اجتماعی داخلی در بین افراد کارشناسی و کارشناسی ارشد (۲/۰۰ و ۲/۰۴) بود. (Sig = ۰/۰۲۴). بنابراین فرضیه ی فرعی دهم برای دانشجویان تأیید

می‌شود. اما تفاوت در میانگین گرایش به استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی در بین گروه اعضای هیات علمی (اساتید)، با میانگین‌های (۲/۲۹) و (۲/۸۷)، معنی‌دار نبود. (Sig = ۰/۰۹۱). بنابراین فرضیه‌ی فرعی دهم برای اعضای هیات علمی (اساتید)، تایید نمی‌شود.

بحث و نتیجه گیری

با استناد به تایید فرضیه‌ی اصلی پژوهش در می‌یابیم، گرایش استفاده از شبکه‌های اجتماعی داخلی، در بین اعضای هیات علمی (اساتید)، و دانشجویان؛ از حد متوسط نظری پائین تر است. مساله‌ی بسیار مهم و حیاتی در رابطه با فضای آموزشی- پژوهشی، ارتقای سطح علم آموزی، تحکیم ارتباط دو طرفه بین اساتید و دانشجویان، و ارائه‌ی محتوای آموزشی با بهره‌گیری از امکانات فراوان و قابل دسترس در شبکه‌های اجتماعی داخلی است. با این فرض که حضور و استفاده از شبکه‌های اجتماعی بین المللی می‌تواند با توجه به تغییر رویکرد سیاسی و وضع قوانین جدید محدود شده؛ و دسترسی به این شبکه‌ها به راحتی میسر نباشد؛ و نیز در مورد حضور فعال دو گروه اساتید و دانشجویان نسبت به استفاده بهینه از پتانسیل‌های موجود در شبکه‌های اجتماعی داخلی، سهل‌انگاری اتفاق افتاده؛ و جزء اولویت‌های آنها در نظر گرفته نشود؛ میزان ارتباطات مثبت و دو طرفه در بستر آموزش کاهش یافته؛ و نتیجتاً، شاهد افت میزان کارایی نظام آموزشی خواهیم بود. اگر یادگیری مشارکتی را چراغ راه آینده فضای آموزشی کشور در نظر بگیریم؛ هیچ انتخابی با اهمیت تر از حضور به موقع و فعال در شبکه‌های اجتماعی داخلی متصور نخواهد بود. اساتید در یادگیری مشارکتی، با بهره‌گیری از فرصت‌های شبکه‌های اجتماعی داخلی، می‌توانند بحث‌ها را آغاز نموده، سوال بپرسند؛ و دانشجویان را تشویق نمایند تا فعالانه در گفتگوها شرکت داشته باشند. بدیهی است برای اجرایی شدن این ایده، می‌بایست از طرف سیاست‌گذاران حوزه آموزشی، قوانین لازم الاجرائی تدوین و پیاده سازی شده تا اساتید و دانشجویان در یک چارچوب مشخص بتوانند با مرجعیت قرار دادن شبکه‌های اجتماعی داخلی، تعاملات آموزش خود را تعریف کرده؛ و زیست فعالی در این شبکه‌ها نسبت به دهه‌ی گذشته داشته باشند.

منابع

- دادگران، سید محمد (۱۳۸۴)، **مبانی ارتباط جمعی**؛ تهران: نشر مروارید و فیروزه، چاپ هشتم.
- نعمتی، علی، (۱۳۹۴)، **نشاط و شادی در ادیان اسلام و زرتشت**، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه حکیم سبزواری، دانشکده هیات و معارف اسلامی
- شیرزاد، مهران؛ غریب نواز، نادر (۱۴۰۲)، **بررسی عوامل موثر بر رفتار مصرف کننده در شبکه های اجتماعی**، پژوهش های مدیریت عمومی، پاییز ۱۴۰۲، شماره ۶۱، صص ۱-۲۳
- Aguilar, J., Buendia, O., Pinto, A., & Gutiérrez, J. (2022). Social learning analytics for determining learning styles in a smart classroom. *Interactive Learning Environments*, 30(2), 245-261 .
- Casey, G., & Wells, M. (2015). Remixing to design learning: Social media and peer-to-peer interaction. *Journal of Learning Design*, 8(1), 38-54 .
- Dadgaran, Seyyed Mohammad (2005), *Fundamentals of Mass Communication*; Tehran: Morvarid and Firuzeh Publications, 8th edition. (In Persian)
- Gillies, R. M. (2016). Cooperative learning: Review of research and practice. *Australian Journal of Teacher Education (Online)*, 41(3), 39-54 .
- Nemati, Ali, (2015), *Joy and Happiness in the Religions of Islam and Zoroastrianism*, Master's Thesis Hakim Sabzevari University, Faculty of Theology and Islamic Studies. (In Persian)
- Shirzad, Mehran; Gharib Nawaz, Nader (1402), *Study of factors affecting consumer behavior in social networks*, *Public Management Research*, Fall 1402, No. 61, pp. 1-23. (In Persian)
- Toda, A. M., do Carmo, R. M., da Silva, A. P., Bittencourt, I. I., & Isotani, S. (2019). An approach for planning and deploying gamification concepts with social networks within educational contexts. *International journal of information management*, 46, 294-303

